

**Bilag 5.****Til****Folkethingets Udvalg for Loven om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.**

Den stadig tiltagende Klage over Tuberkulose i Landets Kvægbesætninger i Forening med den Kamp, jeg selv personligt har ført igennem en Arrrætte imod Tuberkulosen paa mit eget Omraade, har ganske naturligt ført mig ind paa Tanker over de forskjellige Veie for Tuberkulosens Udbredelse og Udryddelse, over den Stade, den forarsager, og over den billigste Maade for dens grundige Udryddelse. Disse Tanker tillader jeg mig herved at fremsætte for det høie Udvalg.

Naar henles til, at Statistiken ophjser, at omtrent  $\frac{1}{7}$  af alle Dødsfald blandt Danmarks Indbyggere er fremkaldt ved Tuberkulose, og til den Lethed, hyrmed denne overføres fra Kreaturer til Mennesket, saa turde Betimeligheden af en virksom Lovs snarest Fremkomst alene deraf være indlysende, uden alt Henhyn til den Stade, som Tuberkulosen forarsager blandt Landets Kreaturer, Svin m. v., og dog er denne Stade umaadelig og i Tiltagende. Der arbeides ihærdigt i Landet paa Kvægbesætningernes Forbedring; man holder Dyrskuer, Tyrskuer, dammer Kvægavlforeninger, der præmieres og der faares, Alt uden at tage særdeles meget Hensyn til Muligheden af Tuberkulose hos de fremsillede Dyr eller hos disses Forældre; man indkøber Ulsdyr, maaste fra gode sunde Stammer, maaste kun for et Præmiebrændes Skyld, det kan tænkes muligt, at de alle vare sunde ved Afgangen fra Hjemmet, men alle omtrent skulle de passere Jernbaner, Dampstibe, Kvægtorve, Dyrskuer eller Handelsmænds Stalde, og de fleste af disse Steder optages ligesaa ofte og ligesaa uhindret af tuberkelbefængte Individuer, der i heldigste Tilfælde ere paa Rejse til Jestedstalde eller Slagting.

Naar man lærer os, at Tubertelbaccillen i Koens Opspyt kan sidde hentørret i Fodergange og Krybber i Stalde i halve Aar, og dog bevare dens Leve- og Smittedygtighed, saa hører der ikke meget til at udregne, hvilken Fare slike Stuer og Reiser udsætte Dyrene for, og hvilke tvivlsomme Individuer der mange Gange hjemføres til Kvægavlens Forbedring; dertil kommer, at Sygdommen er smigende. Dyret kommer tilhyneladende sundt hjem, og dets Sygdom opdages maaste ikke, forinden det har smittet haade Naboer og Gjenboer i Stalden.

Det er en bekjendt Sag, at en stor Gaards Kvægbesætning forleden Aar fuldstændigt blev udryddet, Stalden indvendig ombygget og en ny Besætning indkøbt, fordi hele den gamle Besætning mere eller mindre var befængt med Tuberkulose; det var lidt dyrt, men maaste praktisk, men hvorledes skete Udryddingen? Man solgte hele Besætningen til forskjellige Handelsmænd, maaste de daarligste strax vandrede til Kølsfabriken, men Hovedmassen af de tuberkelbefængte Køer gik til de omliggende Kjøbstæders Markeder, formodentligt have de affat en hel Del Smitstof underveis i forskjellige Køer og Stalde, men ere saa havnede hos 50 à 80 forskjellige Kjøbere, hvis Stalde nu rimeligvis alle ere befængte med Tuberkulose. Den store Gaard blev i Diebliffet befriet for Tuberkulose; det skal have kostet 30 à 50,000 Kr. — og saa blot 50 à 80 Stykker nye Arnesteder for Tuberkulose; hvad vil det koste at befrie disse? Hvad vil det koste, naar hele Landet er tuberkelbefængt, og hvormange Menneskeliv ere da med det Samme gaaede i Løbet?